

โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน ปี ๒๕๖๔
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการใช้ยาของประชาชนไม่สมเหตุสมผลและมีความเสี่ยงเป็นปัญหาที่มีปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องกับหลายส่วนทั้งจากตัวผู้ใช้อาชีพ ร้านชำ ตลอดจนการควบคุมตามกฎหมาย ดังนั้นการดำเนินการจึงต้องใช้มาตรการที่หลากหลายทั้งความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่าย สหวิชาชีพ หลายระดับ โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง มีพื้นที่การปกครอง ๖ หมู่บ้าน จำนวนหลังคาเรือน ๙๕๑ หลังคาเรือน มีประชากร ๓,๖๔๘ คน มีร้านค้าร้านชำจำนวน ๓๔ ร้าน ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำการเกษตร ทำนา ทำสวน เป็นต้น และจากการสำรวจร้านค้า พบว่ายังมีร้านชำ นำยาที่ไม่ใช่ยาสามัญประจำบ้านและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานผิดกฎหมายมาจำหน่ายให้แก่คนในชุมชนและจากการสอบถามผู้ประกอบการและประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับพิษภัยของการใช้ยา พบว่าไม่มีความรู้และไม่ทราบถึงผลข้างเคียงที่ตามมาจากการใช้ยาที่ไม่ปลอดภัย ประกอบกับในปัจจุบันมีการโฆษณาชวนเชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพเกินจริง ผู้บริโภคที่ขาดความรู้ในการบริโภค อาจตกเป็นเหยื่อหรือเกิดอันตรายจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานจากการหลงเชื่อโฆษณาดังกล่าว และตำบลหัวหนองส่วนใหญ่ร้านชำร้านชำยังมีการจำหน่ายยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เป็นอันตราย ไม่ได้มาตรฐาน แก่ประชาชน จึงสะดวกต่อการเลือกซื้อมารับประทานเป็นอย่างมาก ทำให้มีโอกาสเสี่ยงจากผลข้างเคียงของยาและโรคที่เกิดจากการใช้ยาที่เกินความจำเป็นได้

ดังนั้นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง จึงได้จัดทำโครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชนขึ้น เพื่อการเฝ้าระวังการใช้ยาที่ไม่สมเหตุสมผล โดยมุ่งหวังที่จะให้ผู้ประกอบการและแกนนำ ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องและสมเหตุสมผล เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานและเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งครอบคลุมประเด็นการใช้ยาปฏิชีวนะ ยาชุดและการใช้ยาสเตรอยด์โดยไม่จำเป็น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกันเฝ้าระวังการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
3. เพื่อแก้ไขปัญหาโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ฝ่าฝืนกฎหมายและเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย

1. แกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๓๐ คน
2. ผู้ประกอบการร้านชำและผู้จำหน่ายอาหารในพื้นที่ตำบลหัวหนอง จำนวน ๓๔ คน

กิจกรรมการดำเนินงาน

1. ประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
2. จัดทำโครงการฯ เสนอคณะกรรมการบริหารงานกองทุนหลักประกันสุขภาพฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
3. ดำเนินการประสานวิทยากรเพื่อ กำหนดวัน,เวลา ,สถานที่และเนื้อเรื่องในอบรมตามโครงการฯ

โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน ปี ๒๕๖๔
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการใช้ยาของประชาชนไม่สมเหตุสมผลและมีความเสี่ยงเป็นปัญหาที่มีปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องหลายส่วนทั้งจากตัวผู้ใช้ยาเอง ผู้สั่งยา ร้านชำ ตลอดจนการควบคุมตามกฎหมาย ดังนั้นการดำเนินการจึงต้องใช้มาตรการที่หลากหลายทั้งความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่าย สหวิชาชีพ หลายระดับ โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง มีพื้นที่การปกครอง ๖ หมู่บ้าน จำนวนหลังคาเรือน ๙๕๑ หลังคาเรือน มีประชากร ๓,๖๔๘ คน มีร้านค้าร้านชำจำนวน ๓๔ ร้าน ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำการเกษตร ทำนา ทำสวน เป็นต้น และจากการสำรวจร้านค้า พบว่ายังมีร้านชำ นำยาที่ไม่ใช่ยาสามัญประจำบ้านและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานผิดกฎหมายมาจำหน่ายให้แก่คนในชุมชนและจากการสอบถามผู้ประกอบการและประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับพิษภัยของการใช้ยา พบว่าไม่มีความรู้และไม่ทราบถึงผลข้างเคียงที่ตามมาจากการใช้ยาที่ไม่ปลอดภัย ประกอบกับในปัจจุบันมีการโฆษณาชวนเชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพเกินจริง ผู้บริโภคที่ขาดความรู้ในการบริโภค อาจตกเป็นเหยื่อหรือเกิดอันตรายจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานจากการหลงเชื่อโฆษณาดังกล่าว และตำบลหัวหนองส่วนใหญ่ร้านค้าร้านชำยังมีการจำหน่ายยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เป็นอันตราย ไม่ได้มาตรฐาน แก่ประชาชน จึงสะดวกต่อการเลือกซื้อมารับประทานเป็นอย่างมาก ทำให้มีโอกาสเสี่ยงจากผลข้างเคียงของยาและโรคที่เกิดจากการใช้ยาที่เกินความจำเป็นได้

ดังนั้นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง จึงได้จัดทำโครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชนขึ้น เพื่อการเฝ้าระวังการใช้ยาที่ไม่สมเหตุสมผล โดยมุ่งหวังที่จะให้ผู้ประกอบการและแกนนำ ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องและสมเหตุสมผล เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานและเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งครอบคลุมประเด็นการใช้ยาปฏิชีวนะ ยาชุดและการใช้ยาสเตรอยด์โดยไม่จำเป็น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
๒. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกันเฝ้าระวังการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
๓. เพื่อแก้ไขปัญหาโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ฝ่าฝืนกฎหมายและเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย

๑. แกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๓๐ คน
๒. ผู้ประกอบการร้านชำและผู้จำหน่ายอาหารในพื้นที่ตำบลหัวหนอง จำนวน ๓๔ คน

กิจกรรมการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
๒. จัดทำโครงการฯ เสนอคณะกรรมการบริหารงานกองทุนหลักประกันหลักประกันฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๓. ดำเนินการประสานวิทยากรเพื่อ กำหนดวัน,เวลา ,สถานที่และเนื้อเรื่องในอบรมตามโครงการฯ

โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน ปี ๒๕๖๔ งบประมาณจากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพฯ
อบต.หัวหนอง ทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท(หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

เข้าเข้าร่วมอบรมตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนด

๕. อบรมแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน ๖๔ คน
๖. แกนนำเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภค ลงพื้นที่ตรวจสอบร้านค้าในชุมชน จำนวน ๑๒ คน

ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึง กันยายน ๒๕๖๔

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลหัวหนอง จำนวนทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน ร้านค้าจำนวน ๓๔ ร้าน

งบประมาณ

จากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลหัวหนอง ประเภทกิจกรรม (๒) สนับสนุนให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชนจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ตามรายละเอียดดังนี้

๑. จัดอบรมสมาชิกเครือข่ายด้านใช้ยาปลอดภัยและผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน ๖๔ คน

๑.๑ ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๔ คน คนละ ๖๐ บาท

เป็นเงิน ๓,๘๔๐ บาท

๑.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๔ คน คนละ ๒๐ บาท/มือ

รวม ๒ มือ

เป็นเงิน ๒,๕๖๐ บาท

๒. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๒ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๓. ค่าพาหนะทีมเครือข่ายคอบส.ลงพื้นที่ตรวจสอบร้านค้าในชุมชน ๑๒ คนๆละ ๑๐๐ บาท x ๒ ครั้ง

เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐.๐๐ บาท(-หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)*ทุกรายการสามารถดึงเฉลี่ยจ่ายได้*

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ร้อยละ ๙๐ ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ยาอย่างปลอดภัย ครอบคลุมทั้ง ยาชุด ยาเสตียรอยด์และยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุและสมผล และถูกต้อง
๒. ร้อยละ ๑๐๐ ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคมีความพร้อมร่วมกันในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบแหล่งจำหน่ายยาปฏิชีวนะและยาเสตียรอยด์ในชุมชน
๓. ร้อยละ ๑๐๐ ผู้บริโภคได้รับสื่อโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง

ผู้เขียนโครงการ

.....
.....

(นางสาวศิริพร เจะเศษ)

นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้เสนอโครงการ

(นายคณิง พาทิ)

ผู้อำนวยการ รพ.สต.หัวหนอง

ผู้พิจารณาโครงการ

(นายสมหวัง ตากโรสง)

คณะกรรมการผู้แทน ส.อบต.

(นายช่วย บุระสี)

คณะกรรมการผู้แทน อสม.

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายจิรวิชัย ป้องขารี)

เลขานุการกองทุนฯ ปลัด อบต.หัวหนอง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมทรงศน์ หมั่นแก้ว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ตำบลหัวหนอง

แบบรายงานผลการดำเนินงาน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ อบต.หัวหนอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๑. ชื่อโครงการ โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน ปี ๒๕๖๔
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
๒. เพื่อให้ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกันเฝ้าระวังการใช้ยาอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล
๓. เพื่อแก้ไขปัญหาโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ฝ่าฝืนกฎหมายและเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๓. งบประมาณ

จากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลหัวหนอง ประเภทกิจกรรม (๒) สนับสนุนให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชนจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ตามรายละเอียดดังนี้

๑. จัดอบรมสมาชิกเครือข่ายด้านการใช้ยาปลอดภัยและผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน ๖๔ คน
 - ๑.๑ ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๔ คนๆละ ๖๐ บาท เป็นเงิน ๓,๘๔๐ บาท
 - ๑.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๔ คนๆละ ๒๐ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๒,๕๖๐ บาท
๒. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๒ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
๓. ค่าพาหนะทีมเครือข่ายคบส.ลงพื้นที่ตรวจสอบร้านค้าในชุมชน ๑๒ คนๆละ ๑๐๐ บาท x ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐.๐๐- บาท (-สามหมื่นหกร้อยบาทถ้วน-)

(ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้)

๔. ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔

๕. ผลการดำเนินงาน

๑. ร้อยละ ๙๐ ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ยาอย่างปลอดภัย ครอบคลุมทั้งยาชุด ยาสแตียรอยด์และยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลและถูกต้อง
๒. ร้อยละ ๑๐๐ ผู้ประกอบการและแกนนำกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคมีความพร้อมร่วมกันในการเฝ้าระวังตรวจสอบแหล่งจำหน่ายยาปฏิชีวนะและยาสแตียรอยด์ในชุมชน
๓. ร้อยละ ๑๐๐ ผู้บริโภคได้รับสื่อโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง

๖. ประเมินผล

๑. สังเกตจากพฤติกรรม การเข้าอบรมและร่วมกิจกรรม
๒. จากแบบประเมินและบันทึกการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์
๓. จากการจัดประชุม แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น

๗. ปัญหา/อุปสรรค

๑. ผู้ประกอบการยังขาดความตระหนักและความสนใจ ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรม

๒. ประชาชนยังมีการบริโภคยาชุดในชุมชน

๘. ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ทอกระจายข่าวเรื่องโทษของยาชุดและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐานและก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ

ภาพกิจกรรม

